

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้
แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
Development of Learning Achievement on The Dawn of Happiness at
Sukhothai of Social study Department using by The Cooperative
Theory within A Comic Books for Grade 4 Students

ธนบัตร อ่อนกล¹ สุภากรณ์ หนูเมือง² และ จริยา พิชัยคำ³Tanabat Onkon¹ Dr. Supaporn Noomuang² and Dr. Jariya Pichaikum

Received: 5 November 2020; Revised: 21 November 2020; Accepted: 7 December 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับหนังสือการ์ตูน ประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดยางเอน อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือการวิจัยได้แก่ หนังสือการ์ตูน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินทักษะ แบบวัดจิตสำนึกรักท้องถิ่น แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1) แผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.93/86.61 2) ผลการศึกษาผลการจัดการเรียน ประกอบด้วย 2.1) ด้านความรู้ นักเรียนมีคะแนนระหว่างเรียน ($\mu = 67.93$, ร้อยละ 84.91) คะแนนหลังเรียน ($\mu = 32.64$, ร้อยละ 81.61) และคะแนนพัฒนาการ ($\mu = 9.41$) 2.2) ด้านทักษะกระบวนการ นักเรียนมีการปฏิบัติเป็นประจำ ($\mu = 2.54$, $\sigma = 0.12$) 2.3) ด้านเจตคติ นักเรียนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.81$, $\sigma = 0.37$) และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.16$)

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบร่วมมือ, หนังสือการ์ตูน, สุโขทัย

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, Email: b_onkon@hotmail.com

² ดร., อาจารย์ที่ปรึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ E-mail: supaporn@uru.ac.th

³ ดร., อาจารย์ที่ปรึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ E-mail: pichaikum@uru.ac.th

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop learning management, 2) to study the learning management outcomes, and 3) to study the satisfaction of students on the learning management on The Dawn of Happiness, in Sukhothai in the social studies religion and culture department using by cooperative learning theories STAD with in a comic books. The target population was 14 prathom suksa four students of Wat Yang En School, Muang District, Sukhothai Province in the academic year 2019. They was selected by purposive sampling. The research tools were a Comic book, a Learning Management Knowledge Test, a skill assessment, a local consciousness assessment and a satisfaction questionnaire. The Data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research found that: 1) the learning management plan has the efficiency to 83.93 / 86.61. 2) The educational outcomes of the learning management consisted of 2.1) Knowledge : the students have scores during study mean 67.93 (84.91%), post-test scores mean 32.64 (81.61%) and E.I. mean 9.41 2.2) The process skills: the students have actually become quite a regular practice ($\mu = 2.54$, $\sigma = 0.12$). and 2.3) a satisfaction: the students have the highest level of local love ($\mu = 4.81$, $\sigma = 0.37$) and finally 3) The students were satisfied toward learning management to the highest level ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.16$)

Keywords : Cooperative Theory, Comic Books, Sukhothai

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งผู้เรียนจะได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของ ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตนเอง ส่งผลให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่า สำนึกรักผูกพันกับท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษ ถิ่นฐานบ้านเกิด และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิต อาชีพ ครอบครัวและสังคมของตนเองได้ตามควร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของ

กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ว่าด้วยเรื่องของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เอื้อต่อคนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึง ได้ง่าย สะดวกทั่วถึง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีการจัดทำสื่อระบบการเรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้งานผ่านระบบอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีชีวิตในชุมชนและมีการให้มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการความรู้บนฐานนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น.26)

“จังหวัดสุโขทัย” เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญของประเทศไทยด้วยมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายโดยเฉพาะด้านแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ซึ่งได้รับการยกย่องจาก UNESCO ให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2534 อีกทั้งยังคงมีวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมายาวนานสะท้อนออกมาในเรื่องของงานศิลปะ เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ซึ่งมีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะ และได้กำหนดเอกลักษณ์เป็นคำขวัญ ดังนี้ “มรดกโลกล้ำเลิศ กำเนิดลายสือไทย เล่นไฟลอยกระทง ดำรงพุทธศาสนา งามตาผ้าตีนจก สังคโลกทองโบราณ สักการแม่ย่าพ่อขุน รุ่งอรุณแห่งความสุข” คำขวัญเหล่านี้ มีความสอดคล้องกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดสุโขทัย และมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เยาวชนได้ศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่เยาวชนควรภาคภูมิใจและช่วยกันรักษามรดกทางวัฒนธรรม อันเปรียบเสมือนทรัพย์สินทางปัญญาที่เหล่าบรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ขึ้น ควรอนุรักษ์ให้อนุชนรุ่นหลังได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความรักบ้านเกิดของตน (สำนักงานยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง, 2556, น.8)

การศึกษาข้อมูลจากการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จากข้อมูลการสอบปลายภาคเรียนปีการศึกษา 2558-2560 พบปัญหาที่สำคัญก็คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับต่ำ (งานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนวัดยางเอน) ไม่เป็นที่น่าพอใจ อีกทั้งยังต่ำกว่าระดับเกณฑ์ประเมินของโรงเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 75 โดยเฉพาะสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภาคภูมิใจและธำรงความเป็นไทย มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัย การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ประวัติและผลงานสำคัญ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบเนื่องถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจ และคุณค่าแก่การอนุรักษ์ สาเหตุเนื่องมาจากขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาอย่างแท้จริงจึงทำให้นักเรียนมีทักษะทางการเรียนรู้ค่อนข้างต่ำ ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นนวัตกรรมทางการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ โดยเป็นการจัดการเรียนเป็นกลุ่มย่อย

โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่คนต่างมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย เพื่อให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จ โดยสมาชิกภายในกลุ่มต้องมีการกระตุ้นสมาชิกคนอื่นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเรียนการสอนแบบร่วมมือและสนับสนุนร่วมกันระหว่างผู้เรียนมากกว่าการแข่งขัน โดยออกแบบสภาพการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มเป็นปัจจัยหลักสำคัญ (ทีศนา เขมมณี, 2561, น. 106-107) นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการสอนแบบหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนนั้น ส่วนใหญ่ยังใช้ตำราเรียนเป็นหลัก ใช้สื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนน้อย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ พบว่าวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนจังหวัดสุโขทัยนั้นมีด้วยกันหลากหลายวิธี แต่วิธีที่ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยพบว่า หนังสือการ์ตูน เป็นสื่อการสอนที่น่าสนใจเหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ช่วยกระตุ้นความสามารถในการอ่านได้ดี การจัดการเรียนการสอนที่จะให้ได้ผลดีอีกอย่างหนึ่งคือการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนที่มีสีประกอบการสอน เป็นสื่อการสอนประเภทหนึ่งที่สามารถสนองความต้องการ การอ่านของเด็กแต่ละวัยได้ ภาพจะช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน ทำให้เข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วสนุกสนานกับเรื่องที่อ่าน และยังเป็นการฝึกทักษะการอ่านช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านใช้สมอง ซึ่งวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นวิชาที่ต้องใช้ความจำและความเข้าใจเป็นอย่างมาก การนำหนังสือการ์ตูนมาประกอบการเรียนการสอนจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงออกแบบกิจกรรมการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้น และให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรักและความภาคภูมิใจในประวัติความเป็นมา ความเสียสละของบรรพบุรุษ เห็นคุณค่าในความเป็นเอกลักษณ์ที่ดีของชาติไทย และยังสามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาและสาเหตุที่แท้จริง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ปลูกฝังจิตสำนึกรักในบ้านเกิด อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดสุโขทัย ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

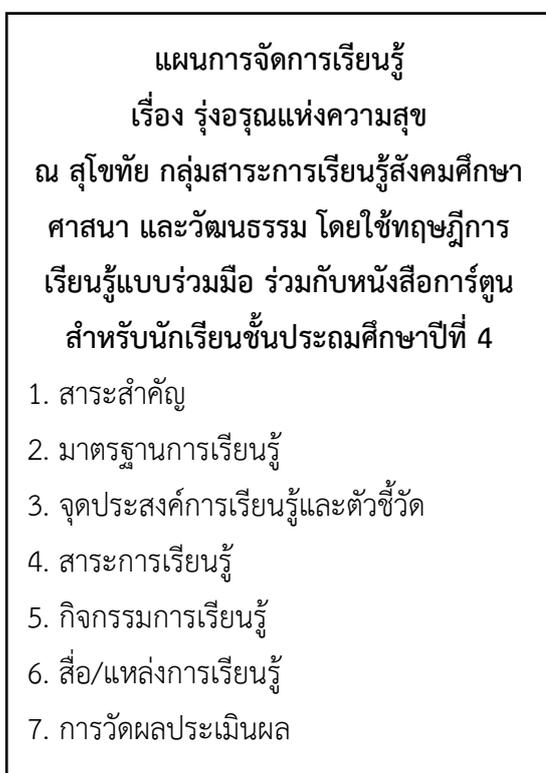
1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

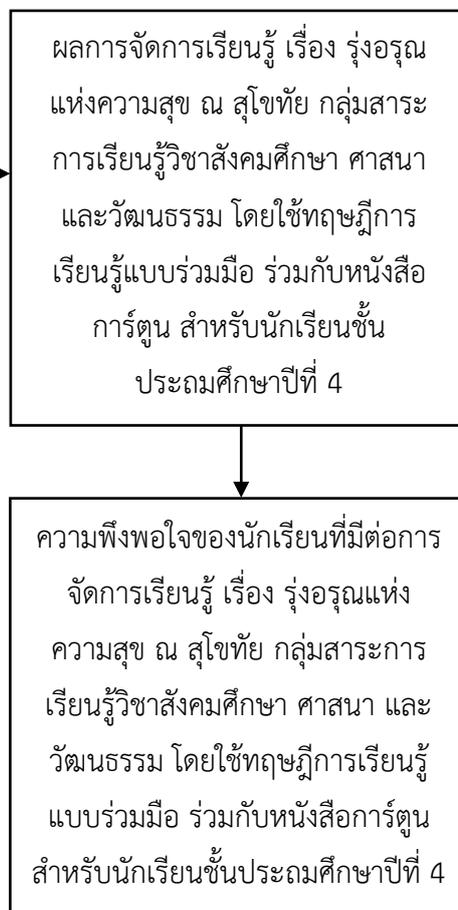
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดยางเอนโดยใช้กลุ่มประชากรเดียวเก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest – Posttest Design)

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 14 คน โรงเรียนวัดยางเอน ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภาคภูมิใจและธำรงความเป็นไทย มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัย การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ประวัติและผลงานสำคัญ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบเนื่องถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจ และคุณค่าแก่การอนุรักษ์ ได้แก่หนังสือการตูน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย ประกอบด้วย 8 เรื่อง ดังนี้ มรดกโลกล้ำเลิศ กำเนิดลายสือไทย เล่นไฟลอยกระทง ดำรงพุทธศาสนา งามตาผ้าตีนจก สังคโลกทองโบราณ สักการแม่ย่าพ่อขุน และรุ่งอรุณแห่งความสุข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หนังสือการ์ตูน เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่า IOC อยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ยเท่ากับ 4.85)
2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภาคภูมิใจและธำรงความเป็นไทย จำนวน 8 แผน รวม 16 ชั่วโมง มีค่า IOC อยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ยเท่ากับ 4.79
3. แบบทดสอบความรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.35-0.57 ค่าความยากง่าย 0.35-0.64 ค่าความเชื่อมั่น 0.89

4. แบบประเมินทักษะ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ยเท่ากับ 4.79)

5. แบบวัดจิตสำนึกรักท้องถิ่น ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการทดลองการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรับปรุงจาก ศรีจันทร์รัตน์ กันทะวัง (2557, น.200-202) เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ยเท่ากับ 4.81

6. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ถึงโรงเรียนวัดยางเอน อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยแนะนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สร้างความเข้าใจเกี่ยวหนังสือการ์ตูน

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pretest) กับกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย แล้วเก็บรวบรวมผลการทดสอบ ก่อนจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบต่อไป

3. ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนที่กำหนดไว้ จำนวน 8 แผน 16 ชั่วโมง โดยระหว่างจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

4. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ โดยใช้สอบฉบับเดิมแต่สลับข้อคำถาม

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบวัดจิตสำนึกรักท้องถิ่น และตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจังหวัดสุโขทัย โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน

6. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการพัฒนารูปแบบ ดังนี้

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเนื้อหาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ออกแบบ กิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน โดยได้กำหนดรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. สาระสำคัญ 2. มาตรฐานการเรียนรู้ 3. จุดประสงค์การเรียนรู้และตัวชี้วัด 4. สาระการเรียนรู้ 5. กิจกรรมการเรียนรู้ 6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ 7. การวัดผลประเมินผล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม นำเสนอเนื้อหา ผู้สอนจะทำการสอนเนื้อหาสาระของบทเรียนแก่นักเรียน พร้อมกันทั้งชั้น ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน ซึ่งเป็นการให้นักเรียนได้เรียนรู้สาระสำคัญของบทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนให้คละกันตามความสามารถทางการเรียนกลุ่มละประมาณ 4-5 คน ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำมาร่วมกัน ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยศึกษาจากหนังสือการ์ตูนประวัติศาสตร์ สุโขทัย ทบทวนความรู้ที่ผู้สอนได้นำเสนอจนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้ รวมทั้งช่วยกันทำ กิจกรรมของกลุ่มตามที่ผู้สอนกำหนด โดยเน้นการช่วยเหลือกันในเวลาเรียน ความรับผิดชอบร่วมกัน ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคลโดยไม่มีการช่วยเหลือกัน ซึ่งแต่ละคนต้องทำคะแนนให้ดีที่สุดเพื่อส่งผลให้ตนเองและกลุ่มประสบความสำเร็จ

ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ นำคะแนนการทดสอบย่อยมาเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน การคิดคำนวณคะแนนของกลุ่มจึงคิดคำนวณจากคะแนนของความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม โดยแต่ละคนจะมีคะแนน “ฐาน” ซึ่งจะได้จากการเฉลี่ยคะแนนในการสอบแต่ละคนจากผลการ สอบครั้งหลังสุด นักเรียนจะต้องพยายามทำคะแนนจากการทดสอบย่อยให้ได้มากกว่าคะแนนฐานของตนเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นให้รางวัล กลุ่มจะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงสุดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะได้รับ รางวัล โดยคะแนนรวมความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนแล้วนำคะแนนมารวมกันทั้งกลุ่ม จากนั้นหา คะแนนเฉลี่ยเป็นคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มที่จะได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัล

ผลการพิจารณาความเหมาะสมแผนการจัดการเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีคุณภาพในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.79) โดยผู้เชี่ยวชาญให้มีการปรับปรุงในประเด็น จุดประสงค์เขียนเป็นเชิงพฤติกรรมแต่ละแผนควรครอบคลุม K P A การวัดและประเมินผลควรสอดคล้องกับจุดประสงค์และกำหนดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ให้ชัดเจน นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 83.93/86.61 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลการศึกษาผลการจัดการเรียน เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุขโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน ครบทั้ง 8 แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ดังนี้

1. ด้านความรู้

จากการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุขโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน พบว่าด้านความรู้ นักเรียนมีคะแนนระหว่างเรียน 67.93 ร้อยละ 84.91 คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 32.64 คิดเป็นร้อยละ 81.61 และคะแนนพัฒนาการ เฉลี่ย เท่ากับ 9.41

2. ด้านทักษะกระบวนการ

จากการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุขโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน พบว่าด้านทักษะกระบวนการ โดยภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติเป็นประจำ ($\mu = 2.54$, $\sigma = 0.12$) โดยพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีการยอมรับฟังคนอื่น และทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติเป็นประจำ ความสนใจ การตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

3. ด้านเจตคติ

จากการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุขโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน พบว่าด้านเจตคติ นักเรียนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.81$, $\sigma = 0.37$) เมื่อเรียงอันดับ ได้แก่นักเรียนพูดหรือใช้ภาษาท้องถิ่นกับคนในท้องถิ่นทุกสถานการณ์ ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) ในระดับมากที่สุด ลองลงมาคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การเป็นตัวอย่งที่ดีของผู้ใหญ่เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ดีที่สุด และนักเรียนจะนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปเผยแพร่แก่คนอื่น ๆ ($\mu = 4.93$, $\sigma = 0.27$) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จากการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว 3 อันดับแรก พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดคือ นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนานและมีความตั้งใจที่จะเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($\mu = 4.93$, $\sigma = 0.27$) นักเรียนมีความสุขในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีในการเรียน ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.36$) นักเรียนพอใจที่สามารถค้นหาคำตอบ จากการทำกิจกรรมให้สำเร็จด้วยตนเอง ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.43$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยได้กำหนดรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. สาระสำคัญ 2. มาตรฐานการเรียนรู้ 3. จุดประสงค์การเรียนรู้และตัวชี้วัด 4. สาระการเรียนรู้ 5. กิจกรรมการเรียนรู้ 6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ 7. การวัดผลประเมินผล และมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมนำเสนอเนื้อหา ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบย่อย ขั้นที่ 4 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ ขั้นที่ 5 ขั้นให้รางวัล นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีคุณภาพในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.79) และค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 83.93/86.61 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งผลการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งผู้เรียนจะได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของ ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตนเอง ส่งผลให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่า สำนึกรักผูกพันกับท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษ ถิ่นฐานบ้านเกิด และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิต อาชีพ ครอบครัวและสังคมของตนเองได้ตามควร แก่ฐานะและเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งด้าน

เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ฯลฯ อย่างชัดเจน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 น. 25) และสอดคล้องแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูแต่ละคนสามารถ คิดวางแผนออกแบบการเรียนการสอนของตน โดยอาศัยวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาช่วยอย่างหลากหลายแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม ได้มีนักการศึกษาและนักคิดหลายคน ที่ได้ค้นวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีรูปแบบ ลักษณะ หรือขั้นตอน แตกต่างกันไป เพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ต่าง ๆ เดวิดสัน (Davidson, 1994. pp. 13-30) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ ชันแก้ว (2544, น. 27) ที่กล่าวว่า หนังสือการ์ตูน ต้องเหมาะสมกับประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม เพราะจะทำให้เด็ก ๆ เข้าใจได้ง่ายขึ้นการ์ตูนควรมีสัญลักษณ์เฉพาะเรื่อง มีขนาดและสีที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2. ผลการศึกษาผลการจัดการเรียน เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุขโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน ครบทั้ง 8 แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ 1.ด้านความรู้ นักเรียนมีคะแนนระหว่างเรียน 67.93 ร้อยละ 84.91 คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 32.64 คิดเป็นร้อยละ 81.61 และคะแนนพัฒนาการ เฉลี่ย เท่ากับ 9.41 2. ด้านทักษะกระบวนการ โดยภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติเป็นประจำ ($\mu = 2.54, \sigma = 0.12$) 3. ด้านเจตคติ นักเรียนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.81, \sigma = 0.37$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือทุกขั้นตอน ทำให้คะแนนพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับ (Slavin, 1995 อ้างถึงใน สรไกร วรครบุรี, 2549) ที่กล่าวว่าเทคนิคการเรียนรู้เป็นวิธีการจัดการเรียนสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถเฉพาะตัวและศักยภาพในตนเอง ร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยที่สมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่มสมาชิกในกลุ่มจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกจะได้พูดคุยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะได้ความรู้จากเพื่อนและสิ่งที่เป็นผลพลอยได้จากรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ อีกประการหนึ่งคือ การที่นักเรียนรู้สึกถึงคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งแต่ละคนจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่ม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย แน่นอุดร (2553, น. 175) ที่ศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ STAD โรงเรียนบ้านกุดจิก อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ แบบ STAD ภาพรวมนักเรียนมี

ทักษะกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทักษะกระบวนการกลุ่มทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านบทบาทเป็นสมาชิกกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.99 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกันต์ ดุลนกิจ (2557, น. 187-197) ที่ศึกษาผลการใช้หนังสือการ์ตูนเรื่องโตราเอมอนร่วมกับการสะท้อนคิด เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลของคะแนนแบบวัดตระหนักเรื่องความมุ่งมั่นในการทำงานในรูปแบบของแบบมาตรฐานประมาณค่า นักเรียนมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลของคะแนนแบบวัดความตระหนักเรื่องความมุ่งมั่นในการทำงานในรูปแบบของการเขียนเติมประโยคให้สมบูรณ์ นักเรียนมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ณ สุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับหนังสือการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.16$) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน มีการพึ่งพาเกื้อกูลกัน ปรึกษากันอย่างใกล้ชิด มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกัน ส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จักช่วยเหลือกัน คนที่เก่งกว่าจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มเพราะยึดตามแนวคิดที่ว่า ความสำเร็จของสมาชิกทุกคนจะรวมเป็นความสำเร็จของกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย แน่นอุดร (2553, น. 175) ที่ศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ STAD โรงเรียนบ้านกุดจิก อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ แบบ STAD ภาพรวมนักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทักษะกระบวนการกลุ่มทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านบทบาทเป็นสมาชิกกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.99 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรประสิทธิ์ (2552, น.22) ที่ศึกษาผลการใช้หนังสือการ์ตูนเรื่องภาวะโลกร้อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การ์ตูน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หนังสือการ์ตูนเรื่องภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ครูควรศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

1.2 ระหว่างการจัดการเรียนการสอนครูควรดูแลอย่างนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพราะความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียนทันที

1.3 ครูสามารถนำหนังสือการ์ตูนประวัติศาสตร์สุโขทัย ไปปรับใช้ในเนื้อหาที่มีความคล้ายเคียงกัน โดมนำไปปรับปรุงให้มีความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรเลือกปัญหาที่จำเป็นที่พบจากการเรียนการสอนมาแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน

2.2 ควรมีการจัดทำ คัดค้นนวัตกรรมที่หลายหลายเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 อาจนำการวิจัยนี้ไปทดลองใช้กับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดอื่น เพื่อศึกษาผลที่ได้ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันกับผลที่ได้จากงานวิจัยนี้หรือไม่

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ทิศนา แคมมณี. (2561). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพฑูริย์ ชันแก้ว. (2544). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องรูปทรงและปริมาตรของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้หนังสือภาพการ์ตูนประกอบการเรียนการสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัดยางเอน. (2561). **หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดยางเอน ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560**. สุโขทัย: โรงเรียนวัดยางเอน.

- สรไกร วรครบุรี. (2549). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค
STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ. (ฉบับที่ 12). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง. (2556). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง (จังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ และตาก). พิษณุโลก: สำนักงานยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง.
- ชนากานต์ เพชรประสิทธิ์. (2553). การศึกษาผลการใช้หนังสือการ์ตูนเรื่องภาวะโลกร้อน สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ชนิกานต์ ดุลนกิจ. (2557). การศึกษาผลการใช้หนังสือการ์ตูนเรื่องโตราเอมอนร่วมกับการสะท้อน
คิด เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศรีจันทร์รัตน์ กันทะวัง. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนว
การสอนเชิงประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม สำหรับนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อำนวยการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ STAD โรงเรียนบ้านกุดจิก อำเภอกุม
ภวาปี จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น